

Realizace projektu: 1.1.2020 – 31.12.2021

Inovační projekt se zaměřuje na zlepšení kvality služby doprovázení, která je poskytována osobám v a po výkonu trestu odnětí svobody. V průběhu projektu je třeba zjistit, jakým způsobem lépe porozumět našim klientům a tím pádem se přizpůsobit jejich potřebám, aby se dokázali osamostatnit, zařadit se do společnosti, na trh práce a přestali recidivovat. Inovovaná služba bude vyhodnocována průběžnou evaluací a výstupy z jednotlivých fází projektu, čímž bude postupně zkvalitňována.

Vysokou inovativnost spatřujeme v uchopení celého problému. Za základ je brán HCD a analýza problémů CS, na které bude postaveno a pilotováno řešení. Výsledné řešení pak je zaměřeno na skutečné potřeby cílových skupin, přičemž designéři služby chtějí porozumět tomu, co se s druhotnou cílovou skupinou děje, jakým způsobem vystupuje a jaké je její typické chování. Tento přístup ve své komplexnosti představuje zcela nové – inovativní pojetí práce s cílovými skupinami.

Projekt reaguje na závažný problém – opakování trestné činnosti u osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody. Recidiva v ČR je vysoká (63 % dle Statistické ročenky VS ČR 2017) a v ČR v současnosti nejsou nástroje k jejímu omezení. Zastoupení recidivistů mezi vězni se v posledních letech zvyšuje.

V současné době existují v systému českého vězeňství standardizované programy, většinou úzce zaměřené, pracující pouze s riziky na bázi RNR (z angl. Risk-need-responsivity model) - TP 21, Program 3Z, TP KEMP, TP GREPP aj., nejedná se však o dlouhodobé programy určené jak pro práci s CS ve výkonu trestu, tak po propuštění. S tímto problémem souvisí otázka, která není rovněž systémově řešena, a to skutečnost, že neexistuje propojenost aktivit Vězeňské služby a MPSV a není organizačně zajištěn přechod vězně po propuštění od jedné instituce k druhé. Osoba bez sociálního zázemí se ocitá před branami věznice často bez prostředků a tento moment má vysoký vliv na další recidivu. Tento moment zmiňuje i Analýza potřebnosti projektu SOUSEDÉ 83 na předním místě.

Ve spolupráci se společností A-GIGA a Věznicí Vinařice se dlouhodobě zapojujeme do přípravy a realizace propuštěných odsouzených z vězení, kdy naším hlavním cílem je zapojit klienta zpět do společnosti, do života mimo vězení. Aby pracoval, měl kde bydlet a vedl řádný život. Aby byl dobrým sousedem.

Právě dlouhodobá mentorská práce představuje možnost práce s odsouzeným jako člověkem autonomním, schopným rozhodovat sám o sobě. Nedílnou součástí je práce s rodinami odsouzených, která je často opomíjena.

Hlavní změnou, která je očekávána, je nalezení nových cest k potřebám klientů, a to ve smyslu přístupů HCD a Vanguard Method, díky nimž dojde ke zkvalitnění naší služby. Inovací služby chceme dosáhnout toho, aby se co nejvíce klientů řádně integrovalo do společnosti, legálně pracovalo a nerecidivovalo.

Rádi bychom ke klientovi přistupovali více individuálně než doposud, kdy se zdá, že náš přístup je až příliš normativní. Chtěli bychom porozumět jeho potřebám, a tak být schopni na ně pružně reagovat a přizpůsobovat naši službu klientovi „na míru“. Zároveň ale musíme službu přizpůsobit tak, aby na nás klient nezůstal závislý, „přepečovaný“, aby se dokázal osamostatnit a vést řádný život na svobodě.

V krátkodobém horizontu si budeme všimnout toho, jestli jsme schopni zlepšit kvalitu vzájemné komunikace s klientem a více rozumět jeho potřebám. Lepší nová služba by se měla odrazit v lepším subjektivním pocitu jak klientů, tak realizačního týmu, že o sobě více víme, zažíváme méně nepříjemných překvapení a vnímáme klienta v celé šíři jeho kontextu. Měli bychom znát více detailů o formálních i neformálních sítích kolem klienta, které pomůžeme nastavit tak, aby klienta podporovali.

V rámci projektu opakovaně projdeme procesní evaluací ve formě check-fáze Vanguard method očekáváme, že budeme schopni lépe rozlišit, co z naší činnosti skutečně pomáhá klientům (value work) a co nikoliv (waste) a že tento poměr se bude v rámci změn naší služby zlepšovat.